

ТУГЫДА ТУЗ

ВКП (б) Комі Обкомлөн, Комі Авт. Обл. Исполкомлөн да
Обпрофсоветлөн газет

№ 255 (2292)

Воторник, декабр 24 лун, 1929 во.

№ 255 (2292)

ГАЗЕТЛӨН ДОНУС:

	1 төл.	6 төл.	Во
Учрежденилэри да организатсиялары . . .	1—25	7—50	15 ш.
Гражданады	65	3—75	7—50

Түбүрүсү донус 30 ур посылгы жолдо строкка
Газетте почо сүзүмдү Редакцияга берилди,
либбө пиомө новобудыларга шыр.

РЕДАКЦИЈАЛӨН АДРЕС:

СЫКТЫВКАР, Вадорыв улч, 37 №
Телефон 50 № г. Сыктывкар, Набережная, 37

Түбүрүсү газетте колбө гижыи отар мотбоас,
мичаа. Кырымавтом гижидылар оз видланы.

ПЕТО 12-д ВО,

бнд лун, субботагадө кынд.

ГӨЛ КРЕСТАНАӨС КОТЫРТӨМ ЖЫЛЫГ ВКП(б) ЦК-лөн шуом.

Тувсов гора-көза кампаньө нуөдөм да
гөл крестана группајас организујтөм
жылыг 15-өд партсезд шуөмсө нуөдөм
прөверитөм куза).

Сотсиализм туј выло ву-
өдны виэму овмөс да ну-
дны өиктын культура рево-
лутсия он вермы гөл кре-
станаөс да батракјасөс ко-
ырттөг. Онја кадө, кор-
ольктивизатсия паскалі-
өн нөшта јона кыптис чо-
ыд классөвөј тыш кулак-
аскөд, торја-нын јона колө
онмөдны вынсө гөл кре-
станалыг да батракјаслыг,
ы могыг лөсөдны да бур-
өдны ужсө батратско-бед-
натскөј группајаслыг.

ЦК лыфдө, мыј сөмын
ВКП(б)-лы да ВЛКСМ-лы
уждөј элементјас вермас-
ы виэөдны чунь пыр тајө
ужыд могыс выло. Гөл
крестана да батракјас пөвс-
жын емөг-нын бурторјас
кыскөма најөс колхозјасө
да кооперативјасө, отсалө-
ма сөмөн, кыпөдөма актив-
ностсө бөрјөсигјасөн да с. в.),
сөмын уналаын-на, торја-
нын асорниа јөз олан об-
лагтјасын, гөл војтырөс
шогмытөма-на експлоати-
вүјтөны да став ужнас вег-
өдлөны кулакјас, бајјас да
мукөд сещөм элементјас.
Уналаын партија да ком-
сомол организатсияјас абу-
на тырмымөн пунктөмаөс
ужсө гөл крестанаөс да
батракјасөс колхозјасө кыс-
көм куза. Онја кадө сувтө
торја ыжыд мог—котыртны,
јонмөдны батратско-бед-
натскөј јорышсө колхозја-
сыг, торја-нын прөстөјжык да
сплошнөј коллективизатсия
рајонјасын. Котырттөг сөт-
ны отпор колхозјасөс пыц-
сагыс кистны зильг кулак-
јаслы да мукөд паныд му-
ныгјаслы он вермы (виэөд
нојабрса пленумлыг резо-
лутсиясө).

Гөл крестана да батрак-
јаслыг организатсияөс кы-
пөдигөн колө бөрјыны, ку-
щөм формаөн нуөдны уж-
сө (группајас, собраньөјас,

конферентсияјас, печат,
культурнөј уж нуөдөм). От-
кымын партијечјас вөлі ин-
өдны лөсөдны торја сојуз
гөл крестаналы батракјас-
лы. Тајө идеја ө најө бо-
өтөмаөс тротскитјаслыг.
Тротскитјас ознасејтчыны
сөветјас выло да коопера-
тсия выло өиктыг чужөм-
бансө сотсиализмань вужө-
дигөн. Торја сојуз лөсөдөм
жылыг идеја сөтыгјас најө-
моз-жө виэөдөны. ЦК тајө
идејаөн оз согласитчы. Сө-
мын ассыс влијаньөсө сө-
ветјасын да кооперативја-
сын јонмөдөмөн батракјас
да гөл крестана вермасны
богтны ас кijas веккөдлан
ужсө гөл да шөркөдөма
оыг крестана өтүвтчөмын.
Партијнөј организатсияјас-
лы колө примитны став ме-
расө да кыскыны гөл кре-
стана группајасө собрань-
өјас выло став гөл кре-
станасө да став батраксө,
вөчны, мед гөл крестана
группајасыс збыл выло вөлі-
ны гөл крестана да батрак
группајасөн, мед ставужыс
сені мунис гөл да шөркө-
да оыг крестаналыг ку-
лаккөд вермасан вынсө јон-
мөдан тујөд. Воэза шуөм-
јас динас содтөд выло ЦК
шуис:

1. Паскыджыка нуөдны
уж өиктса бөрјана органјас
бердө (сельсөвет, коопера-
тив, крестком да с. в.) Гөл
крестана группајас органи-
зујтгөн да кыскыны груп-
пајас шленјасөс бөрјан ор-
ганјасгыс. Лөсөдны груп-
пајас щөщ сещөм өиктјасын,
көні абу партијнөј јачејка
(торја-нын натсиональнөј ра-
јонјасын, асыввылын) да
көні почас индыны группа-
јасын ужсө нуөдны торја
партијечјасөс да комсомо-
лечјасөс, либбө партијакөд
топыд јитөд кутыг торја
батракөс да гөл крестани-

нөс; индөм јөз ужнас вег-
көдлыны парторганизатси-
јалы.

2. Лыфдыны коланаөн
лөсөдны батрак да гөл кре-
стана группајас прөстөјжык
колхозјас бердө, сплошнөј
коллективизатсиярајонјасын
колхозјас бердө, машино-
тракторнөј стантсияјас бер-
дө; торја-нын колхозјас ор-
ганизујтчан каднас.

3. Гөл крестана собрань-
өјас нуөдөм кынді, колө
щөкыда нуөдны өиктын со-
вещаньөјас өиктса гөл
крестана группајас пөвсын,
торја-нын гырыг хоэајствен-
но-политическөј вопрос ну-
өдөм куза. Сиз-жө щөкыда
колө нуөдны группајаслы
конферентсияјас.

4. Сөветјаслы да рајис-
полкомјаслы, сиз-жө кол-
хозса, кооперативса да кре-
сткомса правленьөјаслы, (а
медвоэ на бердса комфрак-
тсиялы) колө вөрчөдны да
јөткыны воэө ужсө гөл кре-
стана да батракјас пөвсын.
Лыфдыны коланаөн гөл
крестана пөвсын уж нуө-
дөм выло кооператив да кол-
хоз органјасыг торја ин-
структорјасөс пунктөм. Ре-
комендујтны вөчавны гөл
крестана да батрак груп-
пајаслы рајоннөј да окруж-
нөј совещаньөјас.

5. Политикаөн паскыд-
жыка төдмөдөм могыс бур-
мөдны зоннас јүгдөдчан
уж гөл крестана да бат-
ракјас пөвсын, кодјас өик-
тын культура бокса мукөд
динас бөрынөс-на (школа,
библиотека, газет, кино, ра-
дио, јенлы ескөмлы паныда
уж).

6. Комсомол организат-
сияјаслы өиктын ассыныс
ужсө пуктыны сизі, медым
лоны гөл крестана да бат-
ракјасөс котыртан ужын
медбур отсасыгөн партијалы
да аслас организатсияө кыс-
кыны партијалы матынжык
сулалыг том јөзөс гөл кре-
стана да батракјас пөв-
сыг.

Парторганизатсиялы пук-
тыны мог да кыскыны гөл
крестана да батрак груп-
пајас ужө унжык гөл кре-
станкаөс да батрачкаөс, сиз-

Јанвар 10-өд лунсаг Сыктывкар- Архангельск костын кутасны лебавны аеропланјас.

Тајө лунјасө Сыктывкарө
воисны „Добролот“-лөн
представителјас. Налу щөк-
төма Сыктывкарын лөсөд-
ны воздушнөј стантсия да
аеродром. Јанвар 10 лун-
саг „Добролот“-востө почто-
во-пассажирскөј линия Сык-
тывкар-Архангельск костын.
Аеропланјас кутасны ле-

Лакиза.

Царюк.

жө пөртны делегатскөј
собраньөјасөс гөл крестана
да батрак влијаньө нуө-
данинө. Јонжыка выдвигјт-
ны батрачкајасөс да гөл
крестанкајас организатсия-
јасө веккөдлан уж выло.

8. Јонмөдны гөл крестана
да батрак группајасөн
веккөдлан былунја ужсө;
торјөн-кө индыны чукөрт-
лыны кадыг-кадө группа-
јасөн веккөдлыгјасөс, вө-
чавны докладјас партјачеј-
ка воэын группајас уж жы-
лыг. Гөл крестана да бат-
рак группајасөн веккөдлан
ужын ыжыд отсөг вермас-
ны сөтны промышленност
бердыг ужалыг робөчөјјас.
Профсојузјас, культурнөј
пролетарскөј обществојас
да организатсияјас тајө уж-
ас ез-на сөтны ас вермөм
гертыс отсөгсө. Партком-
јаслы гөл крестанаөс да
батракјасөс котыртанужын
колө лоны збылыг руко-
водство сөтыг центрјасөн.

бавны кыкыг вежоннас. Туј
куза сувтласны Березныкын
да Котласын.

Добролетлөн Сыктывкарө
воыг представителјас кол-
тчөны Сыктывкарө. Отыс
—Царюк Николәј Трофимов-
вич пунктөма Сыктывкарса
воздушнөј стантсияө на-
щальникөн, мөдыс—Лакиза
Михәл Макарович—авиомо-
торист.

Најө өні корсөны аероп-
ланјаслы пуксанін (аерод-
ром). Аеродромсө времен-
нө көсјөны вөчны. Сыктыв
вылын Городничөј виэ вег-
тын, бөртинас гашкө лөө
вужөдны Сыктыв вомө, өні
сеті вөса-на да. Јанвар
1-өд лун кежлө аеродром-
сө колө лөсөдны-нын.

Јанвар 10-өд лунөз ка-
дыс еща-нын колі, мијан об-
щественнөј организатсия-
јаслы, став ужалыг јөзлы,
медга-нын Осоавиахим шлен-
јаслы, колө чорыда отсав-
ны воздушнөј стантсия Сык-
тывкарын лөсөдөм куза.

Комі танк лоо!

Ордыём пыр тырмымөн чукёртам комі танк выло гом.

Стрөитам комі танк!

Береговса Рабпрос ячејка (Јемдін район) чукөртис аслас шленјас пыщкын комі танк стрөитөм выло 35 шайт. Тамында выло-жө чуксалө слөбөдаса Рабпрос ячејкадс (Удораса район).

— Береговса ячејка Осо-авиахим „Комі морт“ выло тыртис сетөм заданьдөс. Ставсө чукөртис 180 шайт. А. Н.

Чунсалам щугорса СХЛР.

Мылдінын (Кулөмдін р.) візму да вөр бердын ужалыјас сојузса шленјас пуктисны „Комі морт“ выло 24 ш. 73 ур да чуксалөны јакшаса да щугорса СХЛР сојузса шленјасөс вөтчыны на бөрыз. Јөнө Міш.

Корам вөтчыны золь өіктөс.

Воч өіктын (Кулөмдін району) граждана пуктисны самолет „Комі морт“ стрөитөм выло 15 шайт да комі танк стрөитөм выло 16 шайт 92 ур. Воч өіктса граждана корөны пуктыны золь өіктса гражданаөс сымында-жө. Потольтсын.

Чунсалам.

Шергін јорт да мукөд чукөстөм куза пуктам комі танк стрөитөм выло 5 шайтөм да корам пуктыны Јемдіны тащөм јортјасөс: 5 шайтөм Козловөс, Поповөс (Обсојуз контора), Джаконовөс (Аквадса школа), А. К. Поповөс, В. П. Шергінөс (II ст. шк.), В. I. Протопоповөс, Щеголевөс, Ф. В. Поповөс, Аф. Поповөс, Ф. Е. Рохинөс (вөрпромхоз), Соколовөс (Стражкасса), Логинөс, Тынинөс, Поповөс (пошта), Л. д. Праховөс; сөгга кујим шайтөм—Шведсовөс (Сельпром), Поповтсевөс (П. О.) да А. I. Шергінөс (I ст. школа).

Шергін. Јачменев.

Стрөитам „Вөјыввса кооператсіја“ танк.

Удораса рајпотребконтораын служитыөјас пуктисны лунга ужалан дон „Вөјыввса кооператсіја“ нима танк стрөитөм выло. Ставыс чукөрміс 17 ш. 76 ур. Удораса рајконтораын ужалыјас корөны вөтчыны јемдінаса, шојнатыса, кулөмдінаса, мывдінаса, вічінса да мурашса рајконторајасын да сің-жө Обсојузын служ.

Мі ог колтчөј.

Аквадын (Јемдін р.) муніс комі танк выло гөм өктөм. Подпіснөј лістөн (чукөрміс 10 ш. 60 ур., сөгга 80 ур важ езыг фенгаөн. Сөгга Новіков жертвүјтис езыг георгіјевскөј крестсө. Гөм өктөмыс мунө-на.

Ордыёмөм чукөртам гөм комі танк выло.

102-өд кварталын, 8-өд феланкаын петан стенгазет „Вөр ужалыг мастерскөј“ пыр чукөстөмјас куза пуктисны комі танк выло со кущөм јортјас: Обросов В. М., Подоров В. I. да Федоровых А. I.—5 шайтөм, Шестаков А. I. да Распутін I. I.—3 шайтөм, Туісов В. I., Шельпанов В. d. да Потольтсын I. I.—2 шайтөм да Малафејев М. П.—1 ш.

„Вөр ужалыгаслөн“ редколлегіјаыс корө вөтчыны комі танк выло гөм чукөртөмөн јемдінаса вөрпромхоз бердын петыг „Лесной рабочий“ нима стенгазетса редколлегіјаөс. Обросов.

200% выло.

— Јортымдінын (Удора) служашщөјјас да профсојузса шленјас гіжеісны зајом выло ужалан дон гертыс 200% да чуксалөны ас бөрыс вөтчыны јөвкощса, слөбөдаса, косланса, важгортса да сольбса служашщөјјасөс. Жен.

Индустриализатсіја 3-өд зајом разөдөмөн вынмөдам пролетариат государстволыг вынсө.

Зајом разөдөма 123%.

ГРІВАСА сельсөветлы (Вичін р.) индустриализатсіја којмөд зајом разөдны сетлісны первој заданьдөсө 3500 шайт дон. Сөгга содтисны 6000-өз. Тајө бөрја заданьдөсө гертыс фенгабр 1 лун кежлө разөдөма 7315 шайт дон, лібө 123,53% выло. Сы пыщкыг служашщөјјас костө 3390 шайт дон да крестана пөвсө 4000 шайт дон. Корам вөтчыны Грива бөреа мукөд өіктсөветјасөс.

Көн өл.

Ізбач разөдіс 375 шайт дон.

Ме разөді јөртымдінаса сельсөветовса крестана пөвсын индустриализатсіја 3-өд зајом тыр дон бөстөмөн 330 шайт дон да гіжөді 45 ш. дон. Нөшта воэө көсја разөдны 30 шайт дон. Ме чуксала та мында-жө разөдны став удораса ізбачјасөс.

Ізбач Жілін.

Вөтчөј.

— Гіжеі индустриализатсіја којмөд зајом выло ужалан дон герты 300% мында да чуксала ас бөрыс вөтчыны Керөсыг (Шојнаты р.) ущительница Савельоваөс, С. В. да Јеф. Ветешкінјасөс (кооператив) да Пануков П. Г. (уждыөан т-во). Јөкат. Спіріна.

Медвозын Вавілін, медбөрын Попов.

Пажганын, Сыктыв р., кооперативын јуралыг Вавілін медун разөдіс јөз пөвсө зајом—400 ш. дон, дај ачыс гіжеіс ужалан дон гертыс 200% дон. Агроном Попов ачыс ез гіжы өтө шайт дон, дај нөтө-жө ез разөд јө пөвсө.

Вавілін көсјыө чукөртны срдө кежлө став вносјасөс да корө вөтчыны ас бөреаыс став контрагентјасөс Пажганыс.

Јорт.

— Вічінын кык вога фелангатскөј собранныөјас вылын ужалыг нывбаба делегатјасөс гіжеісны зајом выло 150 шайт да да чуксалөны на моз щөщ гіжыны јемдіны кык вога фелангатскөј собранныөса делегатјасөс, сің-жө делегатјасөс Пажголыг, Тебраыг, Којгортыг да Гриваыг.

Болотова.

Фелегаткајас 100 шайт дон.

Ыжыдвічын (Шојнаты р.) делегатскөј собранныө шуіс бы делегаткалы гіжеісны зајом выло. Шуөм ез кол сөмын бумал выло: первојја собранныө вылас жө делегаткајас гіжеісны 100 шайт дон.

Фереваннөјын (Кулөмдін район) фенгабр 11 лун кежлө заданьдөсө герты нөшта разөдтөм өлі 144 шайт. Коммуна бердса комсомо јачејка чукөртис ордыёны зајө разөдөмөн өіктса ВЛКСМ јачекаөс.

Із-пі.

Соціалізмө кулак пырөм јылыг.

Партіја генеральнөј тувічыг кежөм вескыдыв элементјас, вежөны сотсіализм стрөјтан мөгјасө өіктын став производительнөј вынјасөс паскөдөм-кыпөдөм јылыг (щөщ кулак овмөсјас) обшөј өөрнөјасөс.

Уна мільон гөл да шөркөдөма крестанаөс сотсіализм стрөјтан ужө кыскөм куза Лениныг кооперативнөј плансө вескыдыв оппортунистјас вунөдөмаөс. Најө оз лыддыны колхозјасөс медыжыд (пельсүв іч) тувөн сотсіализм ногөн өіктса овмөс лөөдөмын. 1926 воын-на, колхозјас медвозда сјезд вылын вескыдыв кежөјаслөн вөвлөм нырнөдөмыс Н. I. Бухарін шуліс: „өтувја овмөсјас—сіјө абу главнөј туыс, код куза крестана воасны сотсіализмө“.

Ленин велөдөм өерті ужнөдөмыс партіја лыддө, — сотсіализмөн капіталізмөс пөмөз вермөм вермас лоны сөмын классөвөј тыш пыр. Вескыдыв кежөјас мобпалөны мөдарө, сотсіализм стрөјтөмөд-пө мјан кутас мунны некущөм классөвөј тыштөг.

Вескыдыв кежөјас оз гөгөрвөны, мыј классөвөј тышөм тајө каднас (етапнас) некычө он пыщы, мыј сотсіализм нога овмөс кыптөм карын дај өіктын лептө чорыда паныдаөм кулакјасөан

да непанјасөан. Мыј классјас өмөс, мыј на костын мунө тыш, мыј капіталіст нога элементјас пөмөдөчөны—сіјөс вескыдыв кежөјас „вунөдөмы“.

Тајө подув вылас-і пыкөб вескыдыв оппортунистјаслөн пөлшөтан теоріјаыс „кулак пырас сотсіализмө“, коді сәјдөдө классөвөј вермасөмсө мјан странаын да петкөдлө вескыдыв кежөјасөс пролетариат диктатура дырјі классөвөј тыш гөгөрвөтөмсө.

1925 воын Бухарін јорт гіжліс: „кулакјаслөн кооперативнөј позјас кутасны банкјас пыр да с. в. пырны обшөгосударственнөј органјас өігөмаөдн, сөмын најө неуна лоасны өдөрдөн мјанлы, шуам, кычө комөсөіоннөј предпріјатөјас“.

Бухарін ногөн, кулакјас, мјан классөвөј врагјас, кодіас оз өетны робочөј государстволы нан, кодіас віјалөны өіктса обшөственностын буржык представительјасөс, лөбны сөмын бытө „неуна өдөрдөн мјанлы“ сотсіализм нога овмөсөсн. Кулакјаслөн кооперативнөј позјасыс Бухарін ногөн сөмын-жө „неуна мјанлы өдөрдө“. Бухарін јорт ногөн, көчө кулакјас лөбны „неуна“ мјанлы өдөрдө јөздн, најө ачыс-пө кутасны пырны сотсіализмө. Классјаслөн мөдө-мөдөскөд бурасны

вермытөмыс Бухарін јортлөн сәјалө-бырө, „кулакјасыд-пө мірнөја кутасны пырны сотсіализмө-да“.

Јөс классөвөј тыш пыр сотсіализмөн капіталізмөс вөштөмыс колө бөрө вескыдыв кежөјаслөн, сы пыддө артмө „сотсіализмө кулакјаслөн пырөм“.

Медыжыд „вісөмыс“ тајө пөлшөтан теоріјаас сыын, мыј Бухарін оз адчы некущөм торјалөм крестана овмөсјасыг капіталізмө пырөмысыг сіјө-жө овмөсјасөс пролетариат диктатура дырјі сотсіализм нога пөртөмыскөд.

Сіјө гіжө: „Тајө аслас овмөс быдөмнас крестанін кутас мунны сөщөм тув куза, медөзкө асөс да асөсыс овмөсөсө пөртны обшөгосударствоса сотсіализм нога өігөмаөдн, кычө-і капіталізм дырјі сіјө пырө капіталізм нога өігөмаөд“.

Тајө гіжөдыс тыдалө,—Бухарін јорт, классөвөј торјалөмсө не пыддө пуктөмөн лыддө, мыј кулакјас да шөркөдөма олыг крестана өіктјасын, сің-жө гөл крестана өткөда кутасны „пырны“ сотсіализмө.

Бухарін ногөн артмө, мыј став сотсіальнөј группасыс өіктјасын өткөда кутасны мунны сотсіализмас. Сіјө вічөдө став крестанасыс выло өткөда.

Сотсіализмыг да кулаклыг тувө өткөдөн лыддөмын Бухарін јорт петкөдлө сөщөм сөра-

лана торјөн, коді нинөмөн оз өтлаас маркөізмөд.

„Шуам мјан возын бура олыг (зәжіточнөј) крестанін, коділөн өм лішалан өм да сіјөс көсө чөжыштны. Кытчө сіјө өетас өмсө? Гөм чөжан кассаө, коді јитчөма мјан банкјасөд... Кулак, коді експлоатірујтө асөсыс батракјасөс, чөжө өм, бөстө прибавочнөј ценност, пуктө өм. Кытчө сіјө пуктө өмсө? Бара-жө мјан банкјасө. Воө оз мјанлы таыг кущөмкө пөльза? Воө, тајөн мјан лоө содтөд өм, содөмыс коділөн отсалө мјанлы кредітујтны өерөднатскөј кооператсіјаөс да кыскыны став крестанасө овмөс кыпөдөмө. Кулаклыг пуктөм өмсө мі вічөм сы выло, медө өкө отсавны мукөд крестанасылы“.

Мыј татыг тыдалө? А со мыј: Бухарін өерті—кулак-кө лішалөм өмсө пуктас өм чөжан кассаө, лібө пуктас кооператсіјаө, сіјө „төждыгө-жө мјан банк вынөалөм вөснаыс, государство јонмөм вөснаыс-да“, а Сөвет государство сің-жө төждыгө сы вөсна, сыгаө бөстө содтөд өмсө-да. Очө кычөдн-кө шуны—кулаклөн да Сөвет государстволөн өм мөда-мөі вөснаыс төждыгөм.

Быд кычыгө петө фальша віөталөм прөлетариатлөн классөвөј врагјаскөд өтлаөөдм куза да өіктын сотсіализм стрөитөмыс өткажөтчөм куза.

Көчө-і партіја тајө фальша теорі-

ріјасыг өетис-нүн чорыд отпөсылөн авторјасыс да тајө теоріја дор сулалыгас пыр-на сіјө дорјөны, веөг та вөсна мөд ногөн віөталөны партіјалыгө Комінтерныгө шуөмјасөс.

Бөрја каднас өлі көсөјны пөкөдлөны вескыдыв сотсіализмө кулак пырөм куза теоріјалы ИККИ-са V пленум (1925 во) вылын аграрно-крөстанскөј вопрө куза шуөмјас выло ыстыөөмө. Сөмын ИККИ-лөн пленум вескыдыв „петкөдліс став торјалөмсө пөны төварнөј производствольгө капіталізм овмөсө пырөмыгө сіјөс гырыг өтувја овмөсө пөрөмыгө“. ИККИ-лөн пленум аслас шуөмјасын некөн оз інды крөстана овмөсјас пырөм јылыгө „воө обшө“. Пленум вескыда індө, мыј крөстана овмөслөн кооператсіја пыр кыптөмыс, медөанін производствө формәјасөн, вужнас вежө став овмөсө. Комінтерн пыр пасјыліс, мыј унжык крөстаналыг овмөсјасөс вежөмыс оз вермы лоны классөвөј вермаөтөг.

Банкрөтөчөм вескыдыв кежөјас көсөісны ылөдны партіјаөс Комінтерн шуөмјас выло ыстыөөмөн. Сөмын налөн нинөм ез арты, Комінтерныс вескыдыв тувө вылын сулалө-да, мыј өіктын сотсіализмө вужны он вермы кулакјаслы паныда классөвөј вермаөтөг.

Ів. Попов.

Вомынса бригадас медвозынөг сотсиализм строитан ужын.

Вомынса медвоzza бригада тыртис асгыс нормасо да ношта коcjo вoрын ужавны 70 лун.

БРИГАДА ЧУКСАЛО ОРДЖЫГНЫ ВОМЫНСА МОД БРИГАДАОС.

Ударной бригадас, артельяс! Сувтоj отвeстo вомынса медвоzza бригадакoд.

Сотсиалистическoй орджыган до-говор.

Ми, вомынса шпал вoчан медвоzza бригада, петам орджыгны шпал вoчан ужын вомынса шпал вoчан мод бригадакoд.

Ми коcjoгам:

1. Ужавны вoрын 130 лун да вoчны 700 шпалjoн морт jурo (ужалома-нын 60 лун, вoчoма 350 шпалjoн морт jурo).
2. Вичо празникяс кежло: роштво, вильволун, сребеньjo, маельича да благовещеньjo кежло вoрыс не петавны.
3. Гижыны индустриализатсия 3-d заjom выло 15 шайтон морт jурo да сетны вичысо eом чожан касай.
4. Сетны кер тыра горд ешелонo морт oти шпалoн да Коми муын Курттуj стрoитoм oдjoдoм выло oти шпалoн.
5. Организуйтны бригадын jентoдтoм кружок.
6. Бырдны шленяс повсыс неграмотност.
7. Быд морт jурo суздoны oти газет.
8. Чорыда вермасны став омoла ужалыс работjo-жаскoд, служажoжаскoд, став вoр дорын ужалoм торнысжаскoд.

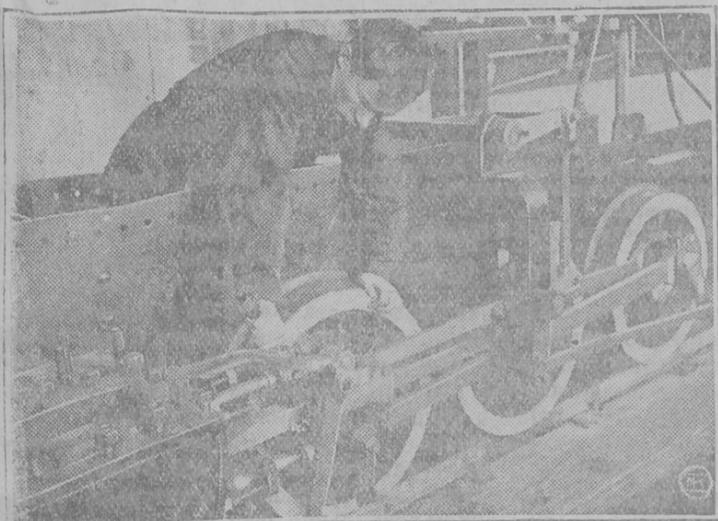
Ми корам:

1. Мод бригадаос корам шыoдчыны примитома лоо оз таjo договорыс.
2. Керлезан ужлы отсасан троикалыс горд плаг бригадалы.
3. Сельсоветлыс, кооперативлыс да троикалыс—чорыджыка топoдны, вoрдоpo кодяс оз мунны да лучкижыка уж пуктыны.

Бригадас шленяс:

Каракчиев Никита, Исаков Педор, Васильев Даушиков, Максим Каракчиев, Иван Каракчиев, Олькеев Попов, Ф. Каракчиев, С. Канев, Каракчиев Олькеев да Виктор да мукoд.

Выл машинистясос велoдом.

Герпас вылын: курсант паровоз модел динн.

Кыри котыртчисны, ужалисны да ужалоны вомынса бригадас.

Вомынса шпал вoчан ударной первоjя бригадын 12 морт. Таjo бригада организуйтны бoстчис шпал-лосыс шojнатыса раjсполкомса шлен Николай Фeодорович Исаков. Исаков колoм во вoчис 1000 шпал. Јуң толысын бoстчис организуйтны шпал вoчан артель, кытчо первоjсo гижылысны 30 морт саяс сентябр толысын, гортса уж ештытоз-на, Исаковлoн eолoмыс пуo-нын вoли oджoжык вoрo петны.

Кулакяс да подкулакныкяс кыпoдасны журнысо. Наjo вомгыныс быг петoз кутасны доказывайтны, мыj сентябр толысын вoрo петoмон кeсeас став гортса олoм. Тажикoн наjo кeтасны Исаковлыс артель. Партjачеjка да сельсовет некущoм паныда уж кулакяслы оз нуны, сельсовет пленумлыс решеньjo олoмo оз порт: пoдoфельноjoс орджыгны оз чуksав. Бoрынжык пoдoфельноjса сельсоветлoн пленум вомынсаjасос корас орджыгны телеграммаoн. Вомынса сельсовет таjo телеграммасo зебас. Исаков ез еновтчы аслас ужыс. Артельяс колы сомын кык морт. Таjo кык мортыскoд Исаков петасвoрo. Исаковяс бoрса, Октабр 4 лунo, Вомыныс вoтчасны дас збоj eолoма вojтыр: Н. Каракчиев, Ф. Исаков, В. Каракчиев, В. даушиков, М. Каракчиев, I. Каракчиев, С. Канев, А. Каракчиев Ф. Каракчиев, В. Каракчиев.

Вoрын ужаланинын, 1032-oд кварталын, Исаковлoн бригада бара сурас омoлинo. Овны лоис пырны вoр пывсанo. Гојан-јуан абу вoлoма. Керка пуктыны oти кер-на абу вaјoма. Омoл ужаланиныс наjo оз повзыны, а eолoмыс чорыда бoстчасны ужавны, стрoитасны пывсан, овмoдчасны сетчо да ужавны кутасны. Сыр мысти коркo сезсанагыс наjo вoчасны керка пыщкoсjас да вoлeс воасны прамoj толк выло. Тажикoттыртчис медвоzza вомынса шпал вoчан бригада.

Нојабр толысын локтас мод боевоj вомынса шпал вoчан бригада. Наjo oтлагасны мод бригадакoд, вужасны oтувja ужo, oтувja goјoмo, организуйтасны стeнo oшoдан газет, санкомeјja да oтувjoн бoстчасны eолoмсаң ужавны.

Декабр 8-d лунo медвоzza бригада петис вoрыс шojтчыны. Лои тыртoма oти заданьjo норма.

Бригадалoн оз овгы гортын. Таjo пораo, кор вит вога план, требуйтo мijaнсаң зелoдлыны прamoјжыка соняс, медвоzza вомынса шпал вoчан бригадас шленjаслoн eолoмныс пуo, бoстчывны ношта-на чорыджыка отсасны портны витвога план.

Шojнаты районувса Ражкомпарт мод пленум шыoдчoм выло, первоjja вомынса шпал вoчан бригада, oти морт-моз, шуис ношта-на.

Ужавны вoрын 70 лун да петны вoрo декабр 25 лунo. Бригада oни петo орджыгны шпал вoчан бригадакoд. Вoчасны договор. Таjo договор, лышнoј кывjастoг петкoдло бригадалыс чужoмсo, вынco. Унаторнын, договор куза налoн вoчoма. Заjom 15 шайт выло лои бoстoма пырыс-пырjо договор гижoм бoрын. Сижo газет да мукoдтор. Ми надејтчам, мод вомынса шпал вoчан бригада, тащoмжo eолoма, вына бригада примитас таjo договорoн корoм бригадалыс да ассагыс чукоctас орджыгны мукoд бригадас.

Ударной бригадас, артельяс. Вoтчоj медвоzza вомынса ударной бригада бoрса! Велoдчoј налыс ужавны да омoлторjаскoд вермагны.

К о л т.

Вoрлезомлoн лыдпасjас.

Став вoрпромхозjасас декабр 20-oд лун кежло:

	Медалoма.	Ужалoны вoрын
пoрoдчыс	15506 лoбo 111,4 %.	3091 лoбo 19,9 %.
шпаллoсыс	1847 „ 59,4 %.	278 „ 15 %.
кыскагыс	9830 „ 66 %.	1067 „ 10,8 %.
вoв	10439 „ 70,1 %.	1243 „ 11,9 %.

Таjo лыдын пыр ужалысjас: пoрoдчысjас 145 морт, кыскагысjас 446 морт, да 547 вoв.

Прoцентjас вoчoма шoрkoдeма норманыс 113 кубометр. Обисполком шуoм ceрти норма лoeодoма 170 кубометр. Сижко прoцент лыд вежeас выл нормаoн.

Став вoрпромхозjасас вoрсo вoчoмаoс 324280 кубометр, лoбo 15% вога заданьjo ceрти. (Јанвар 1 лун кежло 1930 воын колo вoчны 44 %). Кыскoмаoс 23157 кубометр, лoбo 1% вога заданьjo ceрти. (Јанвар 1 лун кежло 30 воын колo кыскыны 28 %).

Вoрсo вoчoмаoс вoрпромхозjасын:

- Лузасын вoчoма 16,4% вога заданьjo ceрти, кыскoмаoс 2,1%.
- Вичинасын вoчoма 15,8%, кыскoмаoс 0,8%.
- Кулoмдинасын вoчoма 9,4%, кыскoмаoс 0,8%.
- Шojнатысасын вoчoма 21,1%, кыскoмаoс 0,6%.
- Сыктывкарсасын вoчoма 17,3%, кыскoмаoс 0,9%.
- Јемдинасын вoчoма 14,2%, кыскoмаoс 0,7%.
- Мывдинасын вoчoма 12,2%, кыскoмаoс 2,7%.
- Уктасын вoчoма 7,7%.

Тыртасны заданьjo 120% выло.

Мысса да Помoсдинса дом куза договор. Наjo вoрлезысjас декабр 2-d бoстeисны заданьjoсo тырт-лунo кырымалисны сотсиалистическoй орджыгoм нуo-

Т - м.

Строк кежлө быт чукөртны ставсө.

Kodі пөтчитө кулакөс, сiјө јөктө кулакјас ворсөм улө.

Областын лготајас сөтөм бөрын страковөј колө чукөртны 282245 ш., декабр 1 лун кежлө колө вөлі чукөртны 50%. Лыдпасјас петкөдлөны омөла сөм чукөрмөм. Областын декабр 1 лун кежлө вөлі чукөртөма 38%, а декабр 18 лун кежлө воіс 48%-өз.

Торја рајонјасын оз өтмоза мун страковөј чукөртөмыс. Воынжык мунөны рајонјас: Візінса—72 прөцент, Удора—62 прөцент, Шојнаты—60%.

Бөрө колтчөны Јемдін—25 прөч., Луз—30 прөч., Сыктывкар—44 прөч., Кулөмдін—49 прөч., Ізвалы—48 прөч., Устцылма—54 прөч. да Сыктывкар Көзвыв сиктөң—54 прөч.

Рајонјасын селсөветјаслөң ужыс оз-жө өтмоза мун. Сыктывса рајонын декабр 18-д лун кежлө Лопыдінса селсөвет чукөртөма-нын ставсө, Көрткерөсса да дозсаса с/с 80 прөч. вога заданөны, палса селсөвет сөмын 4 прөч., Зеленецса—

23 прөч. да Ыбса—30 прөч. Кулөмдінса рајонын Аныб да Фереваннөјса селсөветјас—62 прөч., а Кулөмдінса—35 прөч., Лебежнөјса сөмын—14 прөч.

Емөз с/сөветјас, кодјас сөтөны пөтчак кулакјаслы, оз перјыны налыг мырөдөң страковкасө (Руч, Кулөмдін р., 7 кулаклөң мынтөтөм 65 ш.) Колө быд с/с пырыстөм-пыр вөдлавны став кулакө мынтөмаөбө страковкасө, абу-на-кө мынтөмаөбө колө перјыны мырөдөң.

Такөд щөц колө зилны чукөртны страковөј сөмсө строк кежлө і мукөд гражданауслыг. Медбөрја страковөј мынтан строкөз колі сөмын төлыг. Тајө каднас Рікјаслы, с/сөветјаслы да страковөј агентјаслы колө вер стајтны колөма кадсө, колө зилны мед өтик ур недөімка ез кол. Тајө вөчны пөчө, сөмын колө богтсыны ужас.

Казакөв.

Карса олөм.

Совешцаньө вөт вога план јылыг.

декабр 22 лунө, Обісполкомын чукөртчыліс паскыд совешцанө. Локтисны сөморт гөгөр, учреждөньөјасын јуралыгјас, представителјас да интересутчыг јөз. Горнитисны областувса овмөс кыпөдан вөт вога план јылыг.

Медвозца кыв вөсталіс Обісполкомын јуралыг Којушев јорт. Овмөс кыпөдан вөт вога план олөмө пөртан медвозца во коліс-нын. Олөмыс петкөдліс: мјан планјас вөліны збылөг. Медгырыг ужјас сөртө мјан овмөс петіс плансө тыртөмөң да і ыжыд сөдтөдөң. Вөрлежөм бјуджет, көрттуј нүжөдөм, колхозјас паскалөм да мукөдтор петкөдлөны, мј вөт вога план колө вылөс вөчны. Мјан план вөлі ічөт, олөмыс мјанлыг планын індөдјассө путкылтис. Колө вөчны выл план колөм нөл во вылө да мед ескө сiјө вөлі прамөјжык (реалнөј).

докладчик Лодыгін јорт шуө: вөт вога плансө унаөң шулісны фантазіаөң,

збылөмөң. Мед сiјө збылөмөңны богтлісны тащөм лыдпасјас: вөт воң котыртны коммунајасө 120 овмөс да өтутны колхозјасө 4000 крөгтанінөс. Олөмыс петкөдліс мөдтор. өтө вөң тајө лоі тыртөма. Вөт вога план вөлі вөчөма кабінетјасын. Выл план колө вөчны унжык ужалыг јөзкөд. Быд прөпріјатчөлы, хөзәјствөлы, учреждөньөлы өнісан-жө колө вөчны выл план. Планө сујны став коланторјас да ужјас олөм мунөм сөртө.

доклад бөрын пансіс паскыд сөртө. Чупров јорт кыпөдис вөпрос план „лімітјас“ јылыг. Оз-пө пөч планјас вөчны індытөг, мј вөчны да унаө лоө сөм.

Мукөд сөртөгыгјас ез воны өтө кывө Чупровкөд. Лімітјасөң-пө лоөны колан ужјас, мј колө—лоө вөчны. Коланторсө планө сујөм бөрын колө сiјөс чорыда дорјыны планјассө вынөдөм организатсіаын.

Овмөс өні-нын корө уна вөлөдөм, гама ужалыгјасөс.

Президиума Областного Исполнительного Комитета Коми Автономной области от 13 декабря 1929 года, о проведении обязательного страхования имущества обобщественного сектора народного хозяйства.

1) Согласно постановления ЦИК и СНК от 4/IX-29 года, имущество обобщественного сектора народного хозяйства принадлежащее кооперативным организациям, жилищно-строительным, кустарно-промышленным, инвалидным, охотничье-рыбачким и другим промысловым хозяйственным, в том числе и колхозам по действительной стоимости считается застрахованным с 1-го октября 1929 года во Всероссийском кооперативном Страховом Союзе, — включая кооперативные организации, кроме потребительских, под непосредственным руководством областных союзов произвести точный учет имущества до 1/1-30 года и Устьцилемского и Ижемского к 15/1-30 г. по формам всекоопстрахсоюза и его инструкциям.

2) Принимая во внимание особые условия работы по Кооперативному Страховому Союзу, принять нижеследующий порядок проведения обязательного страхования имущества кооперативных организаций:

а) Все имущество: строения, движимость, товары, с/х. животные от 6 м-пев и старше за исключением оленей, с/х растения 1929/30 года включая и предлагаемый весенний посев яровых культур, подлежат учету на 1 октября 1929 года по действительной стоимости и учитываются самими кооперативными организациями.

б) На основании тарифов, утвержденных Всероссийским Кооперативным Страховым Союзом, кооперативные организации обязаны начислить страховую премию и ввести через местные кредитные то-

Колөны заводјас вылө уна сикас спөтсіалноста робөчөјјас. Колөны тракторістјас, технїкјас, пріөмщїкјас, агрономјас, інженерјас. өнісан-жө ставлы колө кутчїгны выл ужалыгјасөс вөлөдөны.

Чорыда сiз-жө сувтөдїсны нөшта өтө сорнї. Сїктса овмөс бөрө колөма промышленност быдмөм сөртө. Оз суцөны уна сикас прөдуктајас. Турун лоі важны Волга дорыс! өні-жө-пө колө зилны котыртны гырыг колхозјас, лөбөдны гырыг совхозјас.

Бөрја кывын Којушев јорт шуис: овмөс кыпөдөмсө зев јона јөткөс вөрлежөм. Вөрлежөм чорыда јөткөс сїктса овмөс. өні-нын Комі областө вөјөма 20 трактор. Локтан вөјасө лоөны тракторјас быд вөлөбөтын. Көрттуј, трактор, заводјас да вөрлежөм вежасны чужөмбансө Комі областлыс.

Выл план вөчїгөң оз ковзїкөз бөкө вештыны важ плансө. Сен зев уна ем колантор, кодјасөс колө сујны выл планө. „Лїмітјасөң“—лоө ачыс олөмыс, олөмыслөң вожө тувтчөмыс да өніја колан луныс. Плансө вөчөм бердө колө кысыны унжык ужалыг јөзөс.

Варшества в Сельхозбанк в установленные сроки.

в) Предложить Агентству Всекоопстрахсоюза срочно выработать и разослать кооперативным организациям инструкцию по начислению страховых платежей и ознакомить с установленными тарифами.

г) Установить сроки уплаты страховой премии 50% к 1/1-30 г. и 50% к 1/1-1930 года с начислением пени в размере—0,1% за каждый просроченный день с ответственностью администрации за допущенную просрочку.

д) Обязать кооперативные организации работу по учету имущества и начислению страховых платежей закончить в 15/1-30 года и материал представить Коми Агентству Всекоопстрахсоюза при Коми Сельпромкредитсоюзе.

е) О всех происшедших изменениях и имуществе кооперативных организаций правления обязуются в 7 дневный срок сообщить Всекоопстрахсоюзу.

ж) Предложить Коми конторе Гостраха все страхования кооперативного имущества после 1 октября 1929 года аннулировать и страховую премию со списками страхователей передать Коми Агентству Всекоопстрахсоюза, обязав одновременно районных агентов Гостраха через Райисполкомы проведение в жизнь постановления ЦИК и СНК от 4/IX-29 г. устранив немедленно путаницу в страховании имущества принадлежащего кооперативным организациям.

з) Обязать областные союзы произвести страхование имущества до 1 января 1930 года по действительной балансовой стоимости.

и) Предложить кооперативным организациям о всех убытках в кооперативном имуществе в 3-х дневный срок ставить в известность—Коми Агентство Коопстрахсоюза, обязав Коми Аг-во Коопстрахсоюза срочно производить ликвидацию убытков и выплату страховых вознаграждений, одновременно ознакомив кооперативные организации о решении РКИ по вопросу самоликвидации страховых убытков, самими кооперативными организациями.

3. Предложить Статотделу в самый кратчайший срок представить Агентству Всекоопстрахсоюза сведения о средней урожайности и средних ценах за последние 3 с/х года по видам культур.

4. Предложить районным кредитным товариществам производить приемку страховых платежей от кооперативных организаций. Вместе с тем обязать Коми с/х Банк и Агентство Всекоопстрахсоюза надлежащего инструктирования кредитных т-ств о порядке приема и сдачи страховых платежей.

5. Для большего охвата кооперативным страхованием имущества обобщественного сектора и своевременным обслуживанием, считать в полне целесообразным организацию сети субагентов при районных кредитных товариществах.

6. Предложить учреждениям политпросвета подвергнуть надлежащей проработке постановления ЦИК и СНК СССР от 4/IX-29 г. об обязательном страховании имущества обобщественного сектора народного хозяйства (Известие ЦИК от 8/IX-29 г.) обязав Агентства Всекоопстрахсоюза участием в местной печати по вопросам кооперативного страхования.

7. Возложить проведение настоящего постановления на Облсоюзы, Агентство Всекоопстрахсоюза и Коми Политпросвет.

Член-Секретарь ОИК-а Маггова.

Отв. редактор Н. Шахов.

ОПК-ө өні воңны уна телеграммјас совапаратыс вөтлөм јөзөан. Унаөң на пыщкыс телеграмманы кордны јурөтны быдөма справкајас, а вөчакыс вылас өмсө оз мынтыны.

ОПК јурөтө, мј телеграмманы справкајас оз кутны ыстысөны (ыставны кутам поштаи), оз-кө вожык вөчакыс вылас ло мынтөма.

Постановление

Сельсоветјасын ужалыг нывбабајас, кывзөј!

1930 вога јанвар 15-д лунөа Обісполком востө Сыктывкар селсөветын ужалыг нывбабајаслы курсјас, сөвет ужө нөјөс вөлөдөм куца.

Курсјас вылө корөма 30 нывбабаөс, на пыщкыс 75 прөцент сө колө ыстыны батракајас да гөла олыс нывбабајасөс.

Местајас рајонјаслы јуклөм таці: Луз рајонлы 4 места, Вөмзіны—4 м., Сыктывкарлы 4 м., Јөмдінлы—4 м., Удоралы—3 м., Кулөмдінлы—4 м., Шонатылы—3 м. да Ізвалы—4 м.

Курсјас вылө, тајө рацверстка сөртөыс, іналөны јөзсө Рајисполкомјас. Та вөсна РІК-ја бердө лөбөдөны торја комісөјө кытчө пырөны прөдставителјас РІК-ыс, Рајкомпартыс да Ракоммолсаы.

ОИК.

Всем домовладельцам и жильцам г. Сыктывкара.

В целях выяснения точного количества жилфонда в Сыктывкар а так-же для более правильного учета в дальнейшем, силами учащихся в ближайшие дни будет производиться анкетным путем обследование всех домовладений. Горсовет просит всех домовладельцев и жильцов дать более точные сведения о техническом состоянии домов, а так-же оказать обследователям полное содействие в этом деле.

Зам. Пред. Горсовета Косарев. Зав. Горкоммунотделом Осипов.

Курсы облигаций государственного займа

по котировке Фондового Отдела Московской Товарной Биржи,

на 24 декабря 1929 года.

Наименов. займов	Покупка	Продажа
1-я 6% З. В. З. за обл. 5р. в. с. т. к.	4.88 1/2	—
Беспроц. В. З. 1926 г. за о. 100 р.	127.	129.
Выигр. З. 1929 г. за о. 100 р.	100.05	—
10% Гос. В. З. 1927 г. за о. 25 р. в. ст. тек. куп.	26.04	26.5
3-й Крест. В. З. 1927 г. за о. 5 р. в. ст. тек. куп.	5.00	—
Гос. З. Укр. Кр. Хоз. за 10 руб. ст. т. к.	10.50	—
1-й Г. В. З. Инд. 1927 г. за 25 р. в. ст. т. к.	25.40	25.5
2-й Г. В. З. Инд. проц. вып. 25 р. в. ст. т. к. 25 60 1/2	26.10	—
2-й Г. В. З. Инд. б/проц. вып. 25 р.	25.23	25.7
3-й Г. В. З. Инд. проц. вып. 50 р. в. ст. т. к.	—	50.3
3-й Г. В. З. Инд. б/проц. вып. 50 р.	—	50.35

Устьсысольское отделение Госбанка.

Вошма.

Нань бостан нжкөјас Невөліна Анна Міхәјловналөң да Попова Елизавета Георгіевналөң, лыдфаны вынтөмөң.

Угтвымскөј п/о сөтөм, Амөсова Парасковја Константиновнөны вылө, шленск. нжкө 73-өд № Пажгінскөј с/сөветөң сөтөм Оплесніна Маріја Педөрөвнөны вылө, ескөднанпас. Комі Областувса Госторган сөтөм 1928 воө декабр 14 лунө кулөмдінса агентураөң јуралы Лїпін Иван Іліч нөмыс вылө, доверенност 985-өд №-а. Лыдфаны вынтөмөң.